

Νέα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον προσυμπτωματικό έλεγχο νεοπλασμάτων

Η επίπτωση του καρκίνου συνεχίζει και αυξάνεται και το 2020 υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 2,5 εκατομμύρια κάτοικοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαγνώσθηκαν με κάποια μορφή καρκίνου. Παράλληλα βέβαια αυξάνεται και η επιβίωση από τη νόσο λόγω της ανάπτυξης νέων θεραπευτικών επιλογών όπως η ανοσοθεραπεία και οι στοχεύουσες θεραπείες. Καθώς όμως ο καρκίνος αποτελεί μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας, έχει ιδιαίτερη σημασία η χάραξη πολιτικών που θα μειώνουν την έκθεση σε παράγοντες κινδύνου της νόσου αλλά και στην καθιέρωση προγραμμάτων προληπτικού ελέγχου.

Στο πλαίσιο αυτό οι Καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Μιχάλης Λιόντος** (Επίκουρος Καθηγητής Θεραπευτικής – Ογκολογίας), **Φλώρα Ζαγουρή** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής – Ογκολογίας), **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής – Επιδημιολογίας – Προληπτικής Ιατρικής) και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής – Αιματολογίας – Ογκολογίας και Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα που προκύπτουν από την πρόσφατη οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση της πρόληψης του καρκίνου. Η οδηγία που εκδόθηκε τις προηγούμενες ημέρες ανανεώνει προηγούμενη του 2003 και συνιστά τη δημιουργία προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου στον πληθυσμό για τον καρκίνο του πνεύμονα, του προστάτη και του στομάχου επιπλέον των υπαρχόντων για τα νεοπλάσματα του μαστού, του παχέος εντέρου και του τραχήλου της μήτρας.

Η νέα οδηγία δεν διευρύνει απλά τη λίστα των νεοπλασμάτων για τα οποία συνιστά την ανάπτυξη κατευθυντήριων οδηγιών και προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου. Η Επιτροπή δεσμεύεται για την υποστήριξη της έρευνας για τα προγράμματα πρόληψης του καρκίνου, την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών και την απάλειψη των φραγμών ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή δεδομένων που θα υποστηρίζουν την πρόληψη της νόσου. Ανάμεσα στους στόχους που έχει θέσει η Επιτροπή είναι:

- η κάλυψη του 90% του πληθυσμού μέσω των προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου
- ο περιοδικός έλεγχος της εφαρμογής της οδηγίας στα κράτη-μέλη
- η ανανέωση των κατευθυντήριων οδηγιών προσυμπτωματικού ελέγχου για τα πιο συνήθη νεοπλάσματα.

Ιδιαίτερο είναι το ενδιαφέρον για την ένταξη του καρκίνου του προστάτη και του πνεύμονα στο πρόγραμμα πρόληψης του καρκίνου που προτείνει η Επιτροπή καθώς πρόκειται για δύο από τα νεοπλάσματα με τη μεγαλύτερη επίπτωση στον πληθυσμό. Θα πρέπει να τονιστεί ότι ιδίως για τον καρκίνο του προστάτη υπάρχουν δεδομένα από Ευρωπαϊκή πολυκεντρική μελέτη που δείχνουν τα οφέλη από τον οργανωμένο προσυμπτωματικό έλεγχο. Σίγουρα όμως χρειάζονται επιπλέον μελέτες και σαφείς κατευθυντήριες οδηγίες ώστε να διαγιγνώσκονται πρώιμα επιθετικά νεοπλάσματα του προστάτη και να αποφεύγονται μη απαραίτητες επεμβάσεις.

Τέλος, με βάση τις οδηγίες της Επιτροπής, το πρόγραμμα θα αναθεωρείται ανά διετία ώστε να συμβαδίζει με τις νεότερες επιστημονικές εξελίξεις και τα αποτελέσματα που θα προκύπτουν από την έως τότε εφαρμογή του προγράμματος αλλά και να

εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση σε όλα τα κράτη-μέλη στα προγράμματα πρόληψης του καρκίνου.